

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων

Ηράκλειο, 21 Ιουλίου 2023
Αρ. πρωτ.: 240842

Ταχ. Δ/ση :Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας :712 01
Πληροφορίες :Άννα Μιχελινάκη
Τηλέφωνα :2813400228
e-mail :tyso@crete.gov.gr

ΠΡΟΣ: Αποκεντρωμένη Διοίκηση
Κρήτης, Δ/ση Περιβάλλοντος και
Χωρικού Σχεδιασμού

ΚΟΙΝ.: - Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Λασιθίου
- Τμήμα Περιβάλλοντος
Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου
- Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού
Σχεδιασμού ΠΚ
- Δήμο Ιεράπετρας

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθμ. **28/2023** απόφασης της Επιτροπής
Περιβάλλοντος και Χωροταξίας.

Σας διαβιβάζουμε για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της υπ' αριθ.
28/2023 απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (**πρακτικό Ν°**
8/05-07-2023) που αφορά στην Έκφραση άποψης επί της Μελέτης
Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: **«Λιμενικά έργα, Αποτυπώσεις και**
Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις στην Παραλία Μακρύ Γιαλού με φορέα
υλοποίησης το **Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Δήμου Ιεράπετρας»**.

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Βαρδιάμπαση Νίκη

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ
- Εκτελεστικό Γραμματέα ΠΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
Τμήμα Συλλογικών Οργάνων

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:

Απόσπασμα Πρακτικού Νο° 8/05-07-2023
Αριθμός Απόφασης 28/2023

Στο Ηράκλειο σήμερα **Τετάρτη 05 Ιουλίου 2023** και ώρα **11:00 π.μ.**, συνήλθε σε δια ζώσης συνεδρίαση η **Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**, στο **Ηράκλειο** (Περιφερειακό Κατάστημα, Πλατεία Ελευθερίας 01), ύστερα από τη με αριθ. πρωτ.: **202138/20-06-2023** πρόσκληση του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη, **συμμετείχαν:**

1	Ξυλούρης Νικόλαος	Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος	πρόεδρος της Επιτροπής
2	Χανιωτάκη - Μυλωνάκη Μαρία	περιφερειακός σύμβουλος	τακτικό μέλος
3	Δοξαστάκης Ζαχαρίας	» »	» »
4	Παπαδεράκης Αντώνιος	» »	» »
5	Αλεξάκης Γιώργος	» »	» »
6	Κακογιαννάκης Νικόλαος	» »	» »
7	Δανδουλάκης Κωνσταντίνος	» »	» »
8	Μανούσακας Ιωάννης (Βλαντάς)	» »	» »
9	Κουκλινός Ανδρέας	» »	» »
10	Κονταξάκης Γεώργιος	» »	» »
11	Μαρινάκης Αλέξανδρος	» »	» »
12	Ματαλλιωτάκης Γεώργιος	» »	» »

Από τη συνεδρίαση απουσίαζαν, αν και κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά μέλη της Επιτροπής κ.κ.: Σκουλάς Νικόλαος, Γύπαρης Κωνσταντίνος και Κουρουπάκης Αναστάσιος.

Στη συνεδρίαση :

α) Παραβρέθηκαν με φυσική παρουσία οι κ.κ.: Κριτσωτάκης Μαρίνος προϊστάμενος Γενικής Δ/σης Βιώσιμης Ανάπτυξης ΠΚ, Καγιαμπάκη Άννα προϊσταμένη Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Δαφνομήλη Δήμητρα προϊσταμένη τμήματος Περιβάλλοντος Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Πανατζόγλου Φώτιος υπάλληλος τμήματος Υδροοικονομίας Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Στεφανάκη Μαρία υπάλληλος τμήματος Περιβάλλοντος Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Κατσαβέλη Αικατερίνη υπάλληλος τμήματος Περιβάλλοντος Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Στειακάκης Κωνσταντίνος πρόεδρος Τ.Κ. Σκαλανίου, Βουρεξάκης Γεώργιος πρόεδρος ΔΕΥΑ Ηρακλείου, Σφακιανάκη Μαρία υπάλληλος

ΔΕΥΑ Δήμου Φαιστού, Δετοράκη Μαρία και Χαραλαμπάκης Γεώργιος σύμβουλοι-συνεργάτες ΔΕΥΑ Δήμου Φαιστού, Μαυράκης Νικήτας μελετητής θέματος 05, Βογιατζή Χρυσάνθη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος ΠΚ και για την τήρηση των πρακτικών οι: Βαρδιάμπαση Νίκη και Μιχελινάκη Άννα υπάλληλοι Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων ΠΚ.

β) Συμμετείχαν μέσω τηλεδιάσκεψης οι κ.κ.: Ρουκουνάκης Εμμανουήλ προϊστάμενος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ., Βεγλιρής Εμμανουήλ προϊστάμενος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Χανίων Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ.

Παρατήρηση:

Το τακτικό μέλος της επιτροπής κ. Μαρινάκης Αλέξανδρος απουσίαζε κατά την συζήτηση και γνωμοδότηση του θέματος 3 της ημερήσιας διάταξης.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 01^ο: «Λιμενικά έργα, Αποτυπώσεις και Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις στην Παραλία Μακρύ Γιαλού με φορέα υλοποίησης το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Δήμου Ιεράπετρας».

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του Ν. 1650/1986: «Για την προστασία του περιβάλλοντος»,

β) Του Ν. 2690/1999: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,

γ) Του Ν. 3852/2010: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,

δ) Του Ν. 4014/2011: «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»,

ε) της αριθμ. 1649/45-15-1-2014 ΚΥΑ, η οποία αφορά στην «εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄ της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α΄ 21),

όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

2. Το Π.Δ. 149/2010 με θέμα: «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης» (ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α΄) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. 1218/ΦΕΚ 762 τ. Β΄/ 26-02-2021 Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης

3. Την αριθμ. 3/2022 απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό Ν^ο 02/27-01-2022), που αφορά: α) στη Σύσταση Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης, β) στον Καθορισμό αριθμού των μελών της και γ) στη Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου προς την Επιτροπή, για το δεύτερο ήμισυ της θητείας των Περιφερειακών Αρχών από 27-01-2022 έως 31/12/2023

4. Το ΦΕΚ 660 τ. Β/15-02-2022 που αφορά τη δημοσίευση της αρ. 3/2022 απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου ΠΚ.

5. Τη με αριθμ. πρωτ. **411382/30-12-2022** απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης (ΑΔΑ: 63ΓΡ7ΛΚ-ΔΩΘ), που αφορά στην παράταση θητείας του κ. Ξυλούρη Νικολάου, Αντιπεριφερειάρχη στον τομέα Περιβάλλοντος ΠΚ, έως 31-12-2023 (ΦΕΚ 1231/31-12-2022).
6. Την αριθμ. πρωτ. **5280/09-01-2023** απόφαση Περιφερειάρχη, που αφορά στον ορισμό προέδρου Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας Π.Κ. έως 31.12.2023.
7. Το με αριθμ. πρωτ. **1160/10-04-2023** έγγραφο της **Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης**, με το οποίο μας διαβιβάστηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο η Μ.Π.Ε. για το αναφερόμενο έργο.
8. Τη με αριθμ. πρωτ. **134511/28-04-2023 ανακοίνωση του Περιφερειακού Συμβουλίου** στον τοπικό τύπο, προκειμένου να λάβουν γνώση οι φορείς και οι πολίτες της **Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου**, για την αναφερόμενη Μ.Π.Ε.
9. Το με αρ. πρωτ. **139564/04-05-2023** έγγραφο του **Τμήματος Συλλογικών Οργάνων Π.Κ.** προς το **Δήμο Ιεράπετρας** με θέμα: Διαβίβαση ΜΠΕ στο Δήμο που αφορά το έργο: **«Λιμενικά έργα, Αποτυπώσεις και Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις στην Παραλία Μακρύ Γιαλού με φορέα υλοποίησης το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Δήμου Ιεράπετρας»**, για έκφραση γνώμης από τα οικεία συλλογικά όργανα.
10. Το με αριθμ. πρωτ. **216771/30-06-2023** έγγραφο του **Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

1. Τίτλος και περιγραφή του έργου

Η εξεταζόμενη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αφορά **«Λιμενικά έργα, Αποτυπώσεις και Περιβαλλοντικές επιπτώσεις στην παραλία Μακρύ Γιαλού»**, με φορέα υλοποίησης το **Δημοτικό Ταμείο Δήμου Ιεράπετρας, στο δυτικό τμήμα της παραλίας του οικισμού Μακρύ Γιαλού, Τ.Κ. Αγίου Στεφάνου, Δήμου Ιεράπετρας, Π.Ε. Λασιθίου.**

Το έργο αφορά ειδικότερα την ανακατασκευή του υφιστάμενου λιμένα Μακρύ Γιαλού, προκειμένου να εκσυγχρονιστεί και να καταστεί λειτουργικός. Περιλαμβάνει τα εξής νέα έργα:

- Κατασκευή δύο μώλων από λιθορριπές και φυσικούς ογκολίθους, συνολικού μήκους 200 m περίπου.
- Σύνδεση παλιού υπήνεμου μώλου με προσήνεμο μήκους 52 m περίπου.
- Κατασκευή νέου υπήνεμου μώλου μήκους 25 m.
- Κατασκευή νέου κρηπιδώματος, μήκους 80 m. περίπου.
- Εκσκαφή πυθμένος λιμενολεκάνης έως τις στάθμες -3,0 m και -2,0 m από τη Μ.Σ.Θ.
- Καθαίρεση τμήματος υπάρχοντος προσήνεμου μώλου μήκους 30 m και χρησιμοποίηση των καθαιρεθέντων υλικών για την κατασκευή του νέου έργου.
- Επίχωση χερσαίου χώρου εμβαδού δύο στρεμμάτων περίπου.

Τα παραπάνω έργα σχηματίζουν λιμενολεκάνη συνολικού εμβαδού 19 στρεμμάτων περίπου (από 9 στρέμματα που είναι σήμερα) και θα μπορούν να δεχτούν συνολικά 145 σκάφη, αλιευτικά και τουριστικά, έναντι 112 που μπορούν να ελλιμενιστούν σήμερα.

Το εξεταζόμενο έργο προβλέπεται να αναπτυχθεί στη θέση όπου βρίσκεται το υφιστάμενο Αλιευτικό καταφύγιο Μακρύ Γιαλού. Το υφιστάμενο καταφύγιο αποτελείται από προσήνεμο μώλο, υπήνεμο μώλο, κρηπιδώματα και μικρή

προβλήτα με λιμενολεκάνη 9 περίπου στρεμμάτων. Στο καταφύγιο έχουν την δυνατότητα να ελλιμενίζονται έως 112 σκάφη. Στο υφιστάμενο καταφύγιο δεν υπάρχουν παροχές ρεύματος και καυσίμων για τα ελλιμενιζόμενα σκάφη. Υπάρχουν μόνο έξι παροχές νερού και ρεύμα για τα φωτιστικά σώματα. Επίσης δεν υπάρχει κτιριακή υποδομή στον υφιστάμενο λιμένα.

Ο ανασχεδιασμός του υφιστάμενου καταφυγίου απαιτείται, διότι σχεδόν κάθε χρόνο χρειάζεται εργολαβία για την αποκατάσταση της λειτουργίας του λιμένα και κατά συνέπεια της ναυσιπλοΐας, ενώ διαβρώνονται χιλιάδες κυβικά μέτρα άμμου από την παραλία. Πιο συγκεκριμένα, ο σχεδιασμός του υπάρχοντος λιμένος αποδείχθηκε στην πράξη ανεπαρκής, με βασικό πρόβλημα την προσάμμωση της εισόδου και της λιμενολεκάνης του, καθώς και τις επιπτώσεις στην παράλια ακτογραμμή, με αποτέλεσμα τη συνεχή διάβρωση του κεντρικού τμήματος του όρμου.

Οι συντεταγμένες της περιοχής μελέτης σε ΕΓΣΑ '87 είναι:

A/A	X	Y
1	679890.1304	3878526.4994
2	679920.5334	3878570.4412
3	679945.3805	3878647.2355
4	679901.8109	3878679.9464
5	679822.5372	3878688.7553
6	679839.9338	3878615.2388

Η περιοχή μελέτης δεν ανήκει στο δίκτυο Natura 2000, ούτε βρίσκεται κάποιος μικρός νησιωτικός υγρότοπος πλησίον της περιοχής των έργων.

Για την περιοχή μελέτης έχει γίνει καθορισμός αιγιαλού και παραλίας, βάσει της Απόφασης 8876/2004 του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης, «Καθορισμός και επανακαθορισμός οριογραμμών αιγιαλού και παραλίας στην περιοχή των οικισμών Κουτσουρά – Μακρύ Γιαλού – Ανάληψης του Δήμου Μακρύ Γιαλού Ν. Λασιθίου», ΦΕΚ 1270 Δ'/2004.

Η δαπάνη του έργου έχει προϋπολογισθεί σε 1.424.005 ευρώ. Εάν συμπεριλάβουμε τα Γ. Ε. & Ε. Ο. (18 %), τα απρόβλεπτα έξοδα (15 %) και τον ΦΠΑ (24 %), η **συνολική δαπάνη ανέρχεται σε 2.396.145 ευρώ**, με την υλοποίηση του έργου αναμένεται να γίνει με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

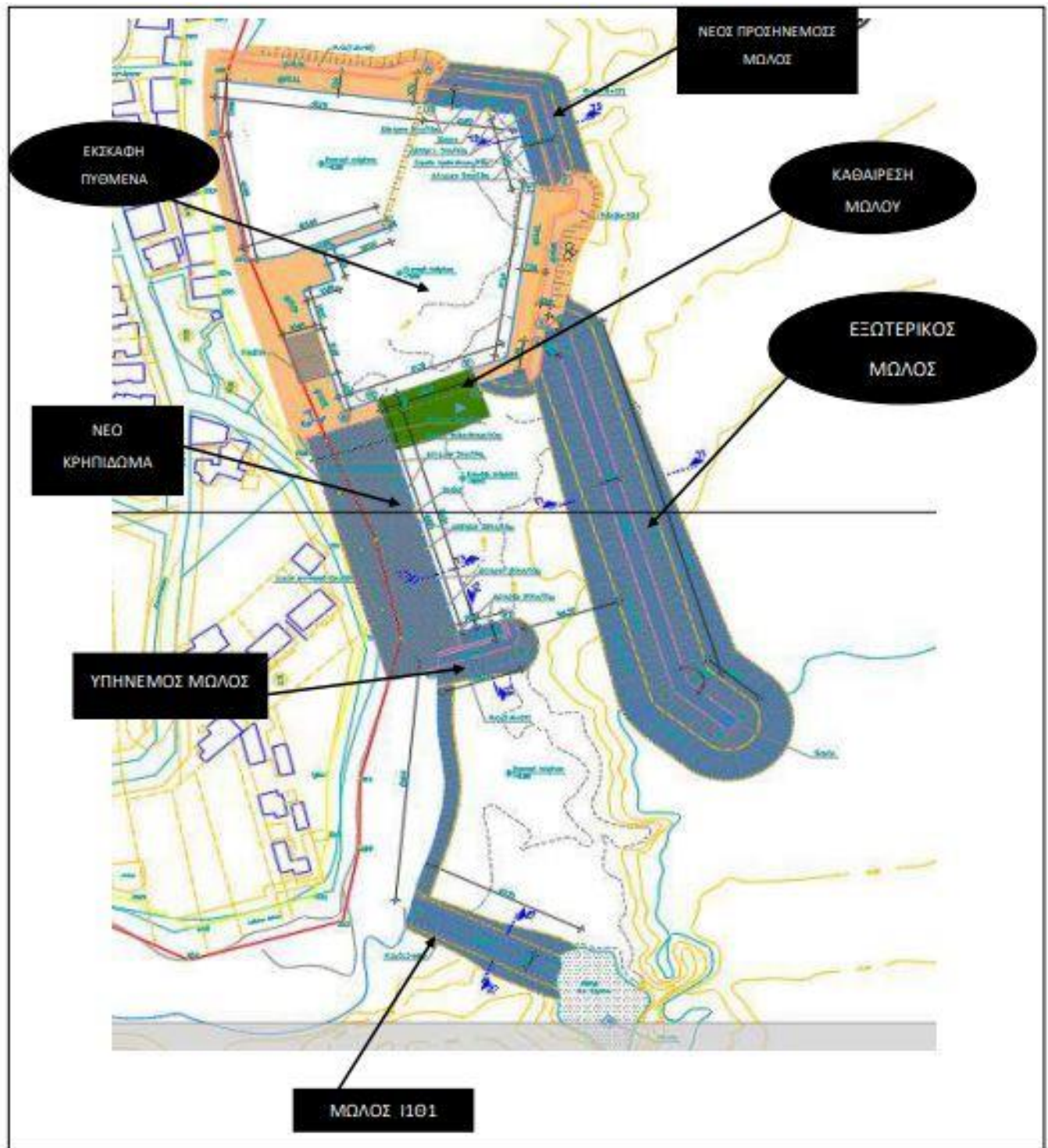
Το προτεινόμενο έργο απεικονίζεται στο παρακάτω σχέδιο, όπου σημειώνονται τα επιμέρους έργα, οι καθαιρέσεις και οι προτεινόμενες κατασκευές (Εικόνα 1). Η ΜΠΕ εξετάζει επίσης δύο ακόμη εναλλακτικές λύσεις (Εικόνες 2 και 3).

Από τις προαναφερόμενες τρεις εναλλακτικές και τη μηδενική λύση, επιλέχθηκε η προτεινόμενη λύση γιατί σύμφωνα με την ΜΠΕ υπερτερεί των υπολοίπων καθώς:

- Προστατεύει πλήρως το υπάρχον λιμάνι από προσαμμώσεις
- Δημιουργεί επιπλέον νέες θέσεις ελλιμενισμού, οι οποίες ανέρχονται σε 145.
- Έχει τη δυνατότητα επέκτασης του λιμένα.

Σημειώνεται ότι η προτεινόμενη λύση αποτελεί συνισταμένη απόψεων του Μελετητή και εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Ιεράπετρας.

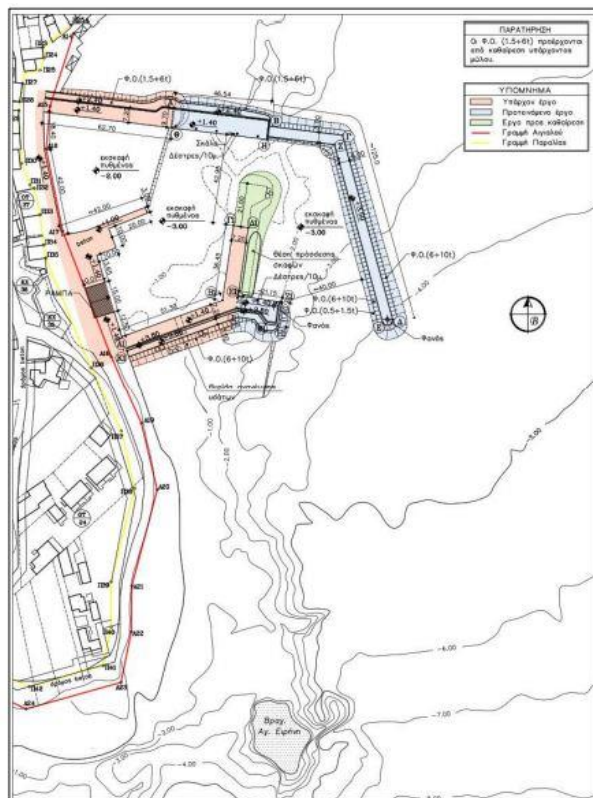
Ενώ τα συμπεράσματα της Ακτομηχανικής Μελέτης για την επιλογή της προτεινόμενης λύσης όπως αυτά παρουσιάζονται από τους μελετητές είναι:

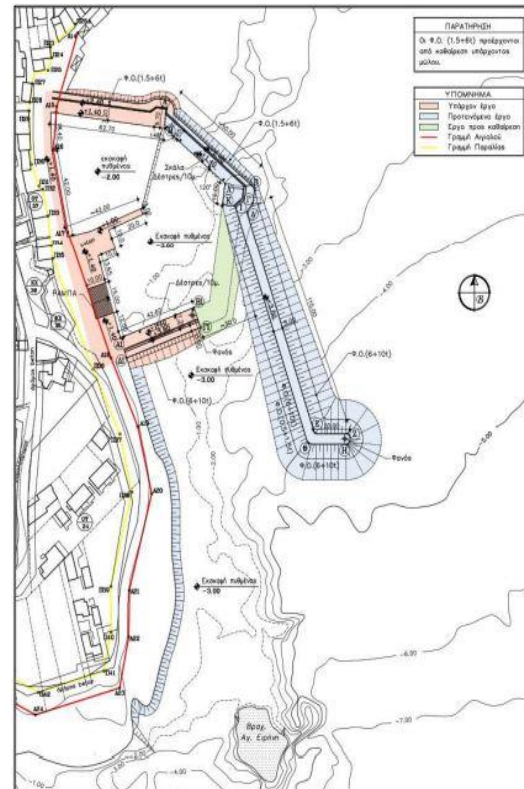
Εικόνα 1: Το έργο με τα επιμέρους έργα που προβλέπονται (προτεινόμενη λύση).

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω, το νέο έργο θα λειτουργήσει σαν εμπόδιο στην παράλληλη στην ακτή στερεομεταφορά, αλλά θα χρειαστεί παραπάνω από 100 χρόνια για να υπερκερασθεί. Σε όλο αυτό το χρονικό διάστημα δεν θα πρέπει να γίνουν νέα έργα κατά μήκος της ακτής του Μακρύ Γιαλού.

Οι εναλλακτικές λύσεις που εξετάζει η συγκεκριμένη ΜΠΕ είναι οι εξής:

Εικόνα 2: Εναλλακτική λύση Α

Εικόνα 3: Εναλλακτική λύση Γ

Η συνολική στερεομεταφορά είναι $27.000 \mu^3/\acute{\epsilon}\tau\omicron\varsigma$ περίπου και απλώνεται σε όλο το μήκος του όρμου του Μακρύ Γιαλού. Η ζώνη δράσεως των ακτομηχανικών φαινομένων (ζώνη θραύσης & απόσβεσης των κυματισμών) έχει μέγιστο μήκος της τάξεως των 340 μ. Στην προτεινόμενη λύση, η χάραξη του προσήνεμου μώλου καλύπτει όλη την παράκτια ζώνη του όρμου όπου παρατηρείται στερεομεταφορά, με αποτέλεσμα να εκμηδενίζεται η πιθανότητα προσάμμωσης της εισόδου του λιμένος. Στις άλλες δύο εναλλακτικές λύσεις είναι πιθανά τα φαινόμενα προσάμμωσης της εισόδου του λιμένος, διότι ο προσήνεμος μώλος δεν καλύπτει επαρκώς την παράκτια ζώνη όπου συμβαίνουν τα φαινόμενα στερεομεταφοράς.

Γενικά, επειδή η είσοδος (τέλος προσήνεμου μώλου) εδράζεται σε βάθη θαλάσσης μεγαλύτερα των 6 μ., δεν υπάρχει κίνδυνος έναρξης ακτομηχανικών φαινομένων για την λύση II (Προτεινόμενη λύση). Αυτή η λύση προτείνεται ως η βέλτιστη ακτομηχανικά.

Η ΜΠΕ κάνει επίσης αναφορά και στη διάβρωση των παρακείμενων ακτών στην περιοχή μελέτης με τα ενδεικτικά στοιχεία που παρουσιάζονται στον επόμενο Πίνακα.

Τοποθεσία	Υποχώρηση ακτογραμμής (μ/έτος)	Χρονική περίοδος	Αίτια
Ιεράπετρα	0,45	1978 - 2012	Αστικοποίηση, λιμένας, αμμοληψίες, θαλάσσιος τοίχος

Μακρύς Γιαλός - Κουτσουράς	0,20	1966 - 2012	Αστικοποίηση, λιμένας, παράκτιος δρόμος, πρόβολοι
----------------------------	------	-------------	---

Πηγή: Φωτεινής, Σ., 2014.

Όπως προκύπτει από σχετική ανάλυση, οι παραλίες περιορισμένου πλάτους είναι πιο σταθερές από τις παραλίες μεγάλου μήκους. Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης (Ιεράπετρα), υπάρχει εκτεταμένο πρόβλημα διάβρωσης των ακτών, ενώ στην περιοχή μελέτης (Μακρύς Γιαλός) υπάρχει πρόβλημα διάβρωσης (0,15 – 0,25 μ/έτος).

Τα προβλήματα οφείλονται σε διάφορους λόγους, όπως η αστικοποίηση, η ύπαρξη λιμένα, οι αμμοληψίες, η ύπαρξη παράκτιου δρόμου και θαλάσσιου τοίχου, οι πρόβολοι.

Για τη λειτουργία του νέου έργου το νερό θα εξασφαλίζεται από το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου Ιεράπετρας.

Οι φανοί που θα εγκατασταθούν προβλέπεται να είναι ηλιακοί. Δεν θα υπάρχουν εκροές υγρών αποβλήτων όταν το έργο τεθεί σε λειτουργία. Στον χερσαίο χώρο του Αλιευτικού καταφυγίου θα λειτουργούν χημικές τουαλέτες. Τα στερεά απόβλητα που θα παράγονται όταν το έργο τεθεί σε λειτουργία, θα συλλέγονται και θα διατίθενται σε οργανωμένο χώρο, από κατάλληλα αδειοδοτημένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο με ευθύνη του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Ιεράπετρας. Εκπομπές θορύβου θα υπάρχουν κυρίως από την κίνηση των σκαφών και κατά την τροφοδοσία αυτών, η οποία εξασφαλίζεται μέσω βυτιοφόρων οχημάτων.

2. Θεσμικό πλαίσιο που διέπει το πεδίο γνωμοδότησης της υπηρεσίας μας

α/α	Στοιχείο θεσμικού πλαισίου (ΦΕΚ)	Τίτλος στοιχείου θεσμικού πλαισίου
1	Π.Δ. 149/2010(ΦΕΚ 242 Α΄/2010)	Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. 1218 (ΦΕΚ 762 Β΄/2021) Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης
2	Νόμος 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α΄/1986)	Προστασία του περιβάλλοντος και Εναρμόνιση του Νόμου 1650/86 με τις Οδηγίες 97/11 Ε.Ε. και 96/61 Ε.Ε., διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα και άλλες διατάξεις, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
3	Νόμος 4014/2011 (ΦΕΚ 209 Α΄/2011)	Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος
4	Υ.Α. 37674/2016 (ΦΕΚ 2471 Β΄/2016)	Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 – Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21-9-2011 (ΦΕΚ 209Α΄/2011) όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει

5	Υ.Α. 170225/2014 (ΦΕΚ 135 Β'/2014)	Εξειδίκευση των περιεχομένων των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α' της απόφασης του Υπουργού ΠΕΚΑ με αρ. 1958/2012 (Β' 21) όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Νόμου 4014/2011 (Α' 209), καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας
6	Νόμος 4685/2020 (ΦΕΚ 92 Α'/2020)	Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει
7.	ΚΥΑ 33318/3028/11-12-1998 (ΦΕΚ 1289/Β/28-12-98)	Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

3. Επιτόπια αναγνώριση περιοχής έργου

Για την παρούσα γνωμοδότηση **πραγματοποιήθηκε** αυτοψία την Τρίτη 27 Ιουνίου 2023 στη χερσαία και θαλάσσια περιοχή του σχεδιαζόμενου λιμένα.

4. Στοιχεία γνωμοδότησης

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας μας, η γνωμοδότησή μας επί του φακέλου ΜΠΕ έχει ως εξής:

Α. Σκεπτικό γνωμοδότησης

1. Ο οικισμός του Μακρού Γιαλού είναι ένας τουριστικός παραθαλάσσιος οικισμός με αλιευτική δύναμη που δεν ξεπερνάει τα 15 σκάφη (όπως προκύπτει από τα αρχεία του Τμήματος Αλιείας ΠΕ Λασιθίου), με αλιευτικά καταφύγια στα περίπου 10 Ναυτικά μίλια ανατολικά και δυτικά (Ιεράπετρας και Αθρινόλακκου) του συγκεκριμένου καταφυγίου. Η οικονομία του Μακρού Γιαλού βασίζεται πολύ περισσότερο στον τουριστικό τομέα και κυρίως στον θερινό τουρισμό, με τη χρήση της παραλίας για λόγους αναψυχής και εστίασης και αυτή θα έπρεπε να είναι η παράλληλη προτεραιότητα και της εν λόγω μελέτης.
2. Το υφιστάμενο λιμενικό έργο παρουσιάζει έντονο πρόβλημα προσάμμωσης της εισόδου και της λιμενολεκάνης του, με αποτέλεσμα αρκετά συχνά να απαιτούνται εργασίες μεταφοράς (απομάκρυνσης) άμμου για τη συνέχιση της λειτουργίας του. Απαιτείται δηλαδή ακτομηχανική εξέταση του προβλήματος λειτουργίας του.
3. Γενικότερα τα λιμενικά έργα έχουν πολύ σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον με εκτεταμένα φαινόμενα διάβρωσης στις παρακείμενες αμμώδεις ακτές, αλλά και στην ποιότητα των υδάτων κολύμβησης και στα θαλάσσια οικοσυστήματα και στη βιοπικιοιλότητα (ειδικά εάν υπάρχουν λιβάδια Ποσειδωνίας *Posidonia oceanica*). Ειδικά στη συγκεκριμένη περιοχή και σε απόσταση 100 m από το υφιστάμενο έργο υπάρχει εκτεταμένη διάβρωση, όπου τουλάχιστον για 200 m έχει εξαφανιστεί τελείως η παραλία και η θάλασσα διαβρώνει τα τοιχεία αντιστήριξης του πεζόδρομου, ενώ η ίδια η ΜΠΕ αναφέρει στη σελ. 19, 'ενώ διαβρώνονται και χάνονται χιλιάδες κυβικά μέτρα αμμώδους παραλίας'.
4. Από την αυτοψία της Υπηρεσίας μας στον χερσαίο και στον θαλάσσιο χώρο του έργου διαπιστώσαμε και την εκτεταμένη διάβρωση στον μυχό του κόλπου του

Μακρύ Γιαλού, και συστάδες Ποσειδωνίας επί του βυθού των σχεδιαζόμενων έργων και πιθανά σημεία νέας ανάπτυξης Ποσειδωνίας.

Φωτογραφία της διάβρωσης της παραλίας του Μακρύ Γιαλού με την θάλασσα να υποσκάπτει το τοιχίο του πεζόδρομου και τα αλμυρικά που κάποτε φύονταν επί αμμώδης ακτής πλέον να έχουν μείνει νεκρά κούτσουρα.

Δορυφορική εικόνα από την ευρύτερη περιοχή της παραλίας του Μακρύ Γιαλού, όπου φαίνεται ο υφιστάμενος λιμένας, με πράσινο περίγραμμα είναι η περιοχή των σχεδιαζόμενων νέων έργων, με κόκκινο περίγραμμα το σημείο της διάβρωσης και με κίτρινο περίγραμμα η περιοχή των λιβαδιών Ποσειδωνίας.

5. Το γεγονός ότι για την ακτομηχανική διερεύνηση δεν έχουν ληφθεί δεδομένα πεδίου με χρονοσειρές κυματομετρήσεων (πόντιση κυματογράφου), αλλά έχουν χρησιμοποιηθεί ανεμολογικά δεδομένα από τον μετεωρολογικό σταθμό Ιεράπετρας.
6. Το γεγονός ότι η ακτομηχανική Μελέτη και η ΜΠΕ δεν αναφέρουν τη χρήση της παρακείμενης παραλίας για αναψυχή και την ανάγκη ανάρθρωσης του φαινομένου της διάβρωσης, αλλά και επαναφοράς της παραλίας στην προτέρα κατάσταση. Επιπλέον, δεν προκύπτει από την Ακτομηχανική μελέτη ποια θα είναι η εξέλιξη (διάβρωση ή εμπλουτισμός) στο υφιστάμενο τμήμα της παραλίας, που τώρα χρησιμοποιείται για αναψυχή και εστίαση, παρά μόνο θεωρητικές αναφορές περί μη ύπαρξης επιπτώσεων.
7. Το γεγονός ότι έχουμε έναν υφιστάμενο λιμένα, αλλά στην ΜΠΕ δεν υπάρχει καμία μέτρηση ποιότητας υδάτων (εξέταση βιοχημικών παραμέτρων) αλλά και εξέταση των περιβαλλοντικών παραμέτρων (κατάσταση βενθικής πανίδας, ύπαρξη ποσειδωνίας κ.λ.π.) εντός και εκτός λιμενολεκάνης, ενώ από απλή αυτοψία της Υπηρεσίας μας στον θαλάσσιο χώρο του σχεδιαζόμενου έργου διαπιστώσαμε ύπαρξη συστάδας ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*) και έκταση με υπό ανάπτυξη συστάδα στην ίδια περιοχή.
8. Δεν υπάρχει αναφορά στην ΜΠΕ του ιστορικού του υφιστάμενου έργου (προηγούμενη ακτομηχανική μελέτη, έτος κατασκευής, τυχόν άδειες που διαθέτει κ.λ.π.) παρά μόνο η πορεία της συγκεκριμένης μελέτης για την τροποποίηση του υφιστάμενου λιμένα. Το κυρίαρχο που απουσιάζει όμως είναι στοιχεία για να κατανοήσουμε τους λόγους που οδήγησαν σε ένα προβληματικό λιμενικό έργο, με σοβαρά προβλήματα προσάμμωσης και διάβρωσης του παραλιακού μετώπου, ούτως ώστε να αποφευχθούν στον παρόντα σχεδιασμό αντίστοιχες αστοχίες.

9. Δεν υπάρχει αναφορά στην ΜΠΕ στο ιστορικό της διάβρωση (Αεροφωτογραφίες, παλαιές φωτογραφίες, αναφορές, άλλα στοιχεία κ.λ.π.) και ουσιαστική εξέταση της συνεισφοράς ή μη του υφιστάμενου λιμένα στη διάβρωση. Η αναφορά δε στο κεφάλαιο 8.4.3 'Περί διάβρωσης' είναι το λιγότερο ελλιπής (μόνη αναφορά σε μια μελέτη του 2014 για πρόβλημα διάβρωσης 0,15 – 0,25 μ/έτος), ούτε περιγράφονται οι μηχανισμοί που προκαλούν τη διάβρωση στον συγκεκριμένο όρμο του Μακρού Γιαλού, ούτως ώστε να κατανοήσουμε την ενδεχόμενη ακτομηχανική λειτουργία του σχεδιαζόμενου έργου.
10. Το γεγονός ότι η αξιολόγηση και η αιτιολόγηση της τελικής επιλογής από τις εναλλακτικές λύσεις βασίζεται κυρίως στην προστασία και λειτουργία του λιμένα και δεν λαμβάνει καθόλου υπόψη τις επιπτώσεις διάβρωσης στην παραλία του Μακρού Γιαλού (υφιστάμενα σημεία διάβρωσης ή πιθανά και σε νέες θέσεις που στο παρόν υπάρχει παραλία
11. Δεν υπάρχει αναφορά στην ΜΠΕ στην επίπτωση στα ύδατα από την πιθανή χρήση του νέου λιμένα ως καρνάγιο για καθαρισμούς σκαφών, με την περιβαλλοντική επιβάρυνση που επιφέρει καθώς και μέτρων αποτροπής των αποβλήτων καθαρισμών να καταλήγουν στην θάλασσα.
12. Δεν υπάρχει αναφορά στην ΜΠΕ από τις επιπτώσεις στις υφιστάμενες χρήσεις της παραλίας (αναψυχή και εστίαση) από το στάδιο της κατασκευής και επί της ουσίας δημιουργίας τοίχου από πέτρες έμπροσθεν από υφιστάμενα καταστήματα εστίασης.

B. Προϋποθέσεις γνωμοδότησης

Κατόπιν των παραπάνω, θεωρούμε ότι ο φάκελος αδειοδότησης του έργου παρουσιάζει ουσιώδεις ελλείψεις ως προς την εξέταση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και πρέπει να συμπληρωθεί και να επανυποβληθεί προς αξιολόγηση πριν την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, με βασικότερα σημεία προς συμπλήρωση τα εξής:

1. Να εγκατασταθεί κυματογράφος επί του ευρύτερου κόλπου του Μακρού Γιαλού και να ληφθεί χρονοσειρά κυματομετρήσεων, ούτως ώστε αυτές να χρησιμοποιηθούν για την τροφοδοσία των ακτομηχανικών μοντέλων για να είναι όσο το δυνατόν πιο αξιόπιστα τα αποτελέσματα των μοντέλων αυτών. Τα κυματικά δεδομένα να συσχετιστούν και με τα μετεωρολογικά δεδομένα από τον σταθμό του Μακρού Γιαλού που πλέον έχει εγκατασταθεί και μπορεί κάποιος να τα δει και δημόσια στον ιστότοπο: <https://cretaweather.gr/makrygialos/>.
2. Στην ΜΠΕ να γίνει μια εκτενής αναφορά στην παλιά ακτομηχανική μελέτη βάσει της οποίας είχε κατασκευαστεί το υφιστάμενο έργο (παραδοχές και ακτομηχανικό μοντέλο που είχαν χρησιμοποιηθεί, τους λόγους που η μελέτη και κατασκευή του έργου οδήγησε σε αστοχίες, την πορεία αδειοδότησης και κατασκευής του υφιστάμενου λιμένα), ούτως ώστε να μην γίνουν τα ίδια λάθη και σε αυτόν τον νέο σχεδιασμό.
3. Η ΜΠΕ ταυτόχρονα οφείλει να εξετάσει και να διερευνήσει, με αεροφωτογραφίες, παλαιές φωτογραφίες, αναφορές, άλλα στοιχεία κ.λ.π., την εξέλιξη του φαινομένου της διάβρωσης στην παραλία του Μακρού Γιαλού καθώς και να προβεί σε ακτομηχανική διερεύνηση του φαινομένου της διάβρωσης.
4. Η Ακτομηχανική μελέτη και η ΜΠΕ να εξετάσουν και παρουσιάσουν αναλυτικά σε χάρτες τα συμπεράσματα τόσο της εξέλιξης της προσάμμωσης στον σχεδιαζόμενο λιμένα, όσο και στην εξέλιξη της διάβρωσης στον κόλπο του Μακρού Γιαλού με έμφαση στα σημεία της υφιστάμενης διάβρωσης αλλά και στα σημεία που στο παρόν διατηρείται παραλία. Παράλληλα να προτείνει πιθανές λύσεις για την

ανάσχεση και την αναστροφή του φαινομένου της διάβρωσης στο σύνολο του κόλπου.

5. Να γίνει αποτύπωση του πυθμένα και να παρουσιαστούν στην ΜΠΕ σε τουλάχιστον 100 m περίξ του προτεινόμενου λιμένα οι θαλάσσιοι οικοτόποι με φωτογραφική και χαρτογραφική τους αποτύπωση. Σε περίπτωση που συναντώνται λιβάδια ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*) αυτά να καταγραφούν πιο αναλυτικά με φωτογραφίες πεδίου, να καταγραφεί η επιφάνεια που καταλαμβάνουν, η κατάσταση στην οποία βρίσκονται καθώς και να γίνει εξάρτησή τους με τα σχεδιαζόμενα έργα ή τυχόν προτάσεις για την μείωση των επιπτώσεων σε αυτά. Σε περίπτωση που τα σχεδιαζόμενα έργα προτείνονται επί λιβαδιών ποσειδωνίας να εξεταστούν εναλλακτικές λύσεις του λιμένα για την προστασία και διαχείρισή τους. Επισημαίνεται ότι οι «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia*» είναι οικοτόπος προτεραιότητας με Κωδικό 1120*. Ως «προτεραιότητας» χαρακτηρίζονται οι τύποι φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων), που διατρέχουν κίνδυνο εξαφάνισης και τα κράτη – μέλη φέρουν ιδιαίτερη ευθύνη για τη διατήρησή τους (ΚΥΑ 33318/3028/1998, άρθρο 2, παρ. δ).

6. Να πραγματοποιηθούν μετρήσεις των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών της θαλάσσιας στήλης και του πυθμένα σε δύο τουλάχιστον σημεία (μια εντός της υφιστάμενης και μια εντός της προτεινόμενης λιμενολεκάνης) και να εκτιμηθεί η κατάστασή τους, ούτως ώστε να μπορεί να γίνει σύγκριση της μετέπειτα κατάστασής τους, μετά την κατασκευή και λειτουργία του σχεδιαζόμενου λιμένα.

7. Να γίνει φωτορεαλιστική απεικόνιση του έργου σε σχέση με την υφιστάμενη παραλία του Μακρού Γιαλού ούτως ώστε να φανεί και η πιθανή η μη οπτική όχληση, από την κατασκευή του νέου λιμένα στις υφιστάμενες χρήσεις της παραλίας για αναψυχή και εστίαση.

8. Η Ακτομηχανική μελέτη και η ΜΠΕ να αξιολογήσουν και να αιτιολογήσουν την επιλογή της τελικής λύσης και με βάση τις επιπτώσεις των προτεινόμενων έργων στην ευρύτερη παραλία του Μακρού Γιαλού (διάβρωση στις παλιές και πιθανόν νέες θέσεις, όχληση στις υφιστάμενες χρήσεις της παραλίας, οπτική όχληση από τη συνολική κατασκευή των έργων κ.λ.π.). Να γίνει δηλαδή πολύ πιο εκτεταμένη παρουσίαση των εναλλακτικών λύσεων με φωτορεαλιστική τους απεικόνιση, με παρουσίαση του χρονοδιαγράμματος κατασκευής, και στις επιπτώσεις του συνόλου του οικισμού του Μακρού Γιαλού αλλά και στις επιπτώσεις στα βενθικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του πυθμένα.

9. Να εξεταστεί στην ΜΠΕ η θέση και η έκταση του απαιτούμενου ο εργοταξιακού χώρου για την κατασκευή του λιμένα, καθώς και οι επιπτώσεις του στις υφιστάμενες χρήσεις (αναψυχής και εστίασης) και να προταθούν οι κατάλληλοι Περιβαλλοντικοί Όροι.

10. Να οριοθετηθεί επί του σχεδιαζόμενου λιμένα, χώρος καρνάγιου με ράμπτα ανέλκυσης – καθέλκυσης μικρών σκαφών και υποδομή για μικροεπισκευές, έτσι ώστε τα απόβλητα από τις εργασίες αυτές να συγκεντρώνονται ξεχωριστά και να μεταφέρονται για διαχείριση με ευθύνη του φορέα λειτουργίας του έργου.

5. Συμπέρασμα της γνωμοδότησης

Α. Γνωμοδοτούμε θετικά για την υλοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας χωρίς την απαίτηση πρόσθετων όρων – προϋποθέσεων	
Β. Γνωμοδοτούμε θετικά για την υλοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας με τους όρους – προϋποθέσεις που παρατίθενται στο σημείο 4 Β του παρόντος	
Γ. Γνωμοδοτούμε αρνητικά για την υλοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας για τους συγκεκριμένους λόγους που παρατίθενται στο σημείο 4 του παρόντος	

Δ. Δεν δυνάμεθα να γνωμοδοτήσουμε επί της διαβιβασθείσας Μ.Π.Ε., διότι διαπιστώνονται σε αυτήν ουσιώδεις ελλείψεις σε ό,τι αφορά το αντικείμενο αρμοδιότητας της υπηρεσίας μας, όπως αυτές παρατίθενται στο σημείο 4 του παρόντος	✓
Ε. Δεν δυνάμεθα να γνωμοδοτήσουμε επί της διαβιβασθείσας Μ.Π.Ε., διότι δεν εμπίπτει στο πεδίο των κατά Νόμο αρμοδιοτήτων της υπηρεσία μας	

11. Την εισήγηση του κ. **Ρουκουνάκη Εμμανουήλ** προϊσταμένου τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ.
12. Την εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας κ. **Ξυλούρη Νικόλαου**, με την οποία μεταξύ άλλων ανέφερε «**εισηγούμαι στην Επιτροπή να γνωμοδοτήσει θετικά επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Έργου: «Λιμενικά έργα, Αποτυπώσεις και Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις στην Παραλία Μακρύ Γιαλού με φορέα υλοποίησης το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Δήμου Ιεράπετρας», με όρους τις προϋποθέσεις γνωμοδότησης της Υπηρεσίας** όπως παρατίθενται στο **σημείο 4B** του με αριθμ. πρωτ. **216771/30-06-2023** έγγραφο του **Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου** της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, προκειμένου να τεκμηριωθεί και εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα και η λειτουργικότητα του προτεινόμενου έργου».
13. **Τις απόψεις των μελών της Επιτροπής.**
Μετά από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Γνωμοδοτεί θετικά για τους Περιβαλλοντικούς Όρους της ΜΠΕ του Έργου: «**Λιμενικά έργα, Αποτυπώσεις και Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις στην Παραλία Μακρύ Γιαλού με φορέα υλοποίησης το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Δήμου Ιεράπετρας**», με όρους τις προϋποθέσεις γνωμοδότησης της Υπηρεσίας όπως παρατίθενται στο **σημείο 4B** του με αριθμ. πρωτ. **216771/30-06-2023** έγγραφο του **Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου** της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, προκειμένου να τεκμηριωθεί και εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα και η λειτουργικότητα του προτεινόμενου έργου και σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Στην παρούσα απόφαση ο Περιφερειακός Σύμβουλος και Τακτικό μέλος της επιτροπής κ. **Μαρινάκης Αλέξανδρος**, δήλωσε ότι συμφωνεί με την αριθμ. πρωτ. 216771/30-06-2023 εισήγηση του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Λασιθίου και δεν συμφωνεί με την πρόταση του κ. Ξυλούρη Νικολάου, για λόγους που ανέφερε και καταγράφηκαν στα πρακτικά.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο **05-07-2023**

**Ο Πρόεδρος της Επιτροπής
Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**

Τα Μέλη

**Νίκος Ξυλούρης
Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος ΠΚ**